

Kada apytiksliai atsiranda pirmieji modernizmo požymiai literatūroje?

Kas laikomas pirmuoju modernizmo rašytoju? Kur ir kada jis gyveno? Ką parašė?

Nurodykite **bent 5** moderniosios literatūros bruožus.

Kokie sociokultūriniai ar politiniai veiksniai darė įtaką modernizmo atsiradimui?

Kur gimė ir gyveno F. Kafka? Kada? Kokios jis buvo kilmės? Kokia kalba rašė?

Kafka laikomas vienu iš modernizmo pradininkų, savičiausiu XX a. rašytoju. Nors jo kūriniai buvo spausdinami ekspresionizmo srovės literatūriniam žurnale, o jis pats laikomas siurrealizmo krypties pradininku, tačiau pats nepriklausė jokiai rašytojų grupei. Jo kūrybinis metodas dažniausiai apibūdinamas kaip „fantastinis realizmas“. Kurie iš žemiau išvardintų bruožų yra būdingi Kafkos kūrybai?

1. Subjektyviojo pasaulio pirmumas prieš objektyvią tikrovę;
2. Siekimas atskleisti nepatraukliausias žmogiškosios egzistencijos puses;
3. Kūryboje vyrauja romantinė pasaulėjauta, patriotinė tematika;
4. Kūriniuose įvairiais aspektais gvildenamos pažinimo, tiesos, meno, kovos, nusiklatimo ir bausmės, valdžios ir baimės temos;
5. Pagrindinis personažas yra persekiojamams fatališko kaltės jausmo, linkęs į liguistą savianalizę, jaučiantis mirties ir susinaikinimo trauką;
6. Daug dėmesio skyrė socialinei problematikai: užjautė vargšus, smerkė juos išnaudojančius turtinguosius; Siužeto mįslingumas, ištobulinta sapno, košmariškų vizijų poetika;
7. Kūryba pasižymi absurdu ir išorinio pasaulio bei autoritetų baime, taip pat gebėjimu sukelti skaitytojui atitinkamą nerimo jausmą;
8. Kafkos meninis pasakojimas pasižymi tikrovės ir fantastikos, rimties ir grotesko, banalybės ir fatališkumo, nuoseklumo ir alogiškumo derme;
9. Pasakotoją jaudino tradicinių vertybių žlugimas, nykaus ir bedvasio pasaulio įtaka žmogaus individualybei, kūryba darė įtaką egzistencializmo filosofijai.

Ką reiškia žodis „metamorfozė“?

Kaip Gregoras žiūri į darbą? Kokie jo santykiai su viršininku?

Ar galima gretinti Gregoro santykius su šeiminykščiais ir individo santykį su visuomene? Jei taip, koks yra pasakotojo kuriamas individo ir visuomenės santykis?

Literatūrologė Jadvyga Bajarūnienė teigia, esą „F. Kafkos žmogus susiduria su pasaulyje slypinčiu blogiu, iracionalumu, agresyvumu, tačiau su šiomis jėgomis kovoti neįstengia ir todėl lieka pasmerkta nesibaigiančioms klajonėms labirinto tamsoje“. Argumentuokite šį teiginį pasiremdami Jūsų skaitytais Kafkos kūriniais.

Kafka „Metamorfozė“ pavadino sapnu, atskleidžiančiu tiesą. Paaiškinkite, kaip suprantate tokį kūrinio apibūdinimą.